

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kut-u. 23.
Telefon 356.
Fióküzlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Megjelenik vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap d. u. 5 ó.
Felelős szerkesztő: **Kölcze Károly dr.**
Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Lelkiismeretlenség.

Brassó 1910. okt. 14.

A család őstipusai.

A budapesti rendőrség a napokban oly üzemekről rántotta le a leplet, melyek minden igazságérzettel bíró embernek a fejébe kergetik a vért. A vakreceptekről van szó, melynek orvosságát nem veszi be senki, de ezen vakreceptek annál inkább használnak azoknak, kik azokat készítik. Fraenkl Lipót, a budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár orvosa állította ki ezeket, Glück Rezső gyógyszerész pedig beváltotta. A jövedelmét megosztották. 25 ezer koronát vettek be ebből pár év alatt.

Régóta deficittel végez a budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár. 1908-ban egy millió, 1909-ben félmillió volt a deficit. Hiába nézetik át a számadásokat szakemberekkel, nem jöttek rá a turpisságra. Örök rejtélynek látszott előttük. S el voltak készülve, hogy az agonizáló Pénztár végül is megbukik.

Ekkor jött egy gyógyszerészsegéd s leleplezi Glück Rezsőt és Fraenkl Lipót, a Munkásbiztosító Pénztár hiánait. Egyszerre a rejtély eltűnt, világosság derült az ügyre. Kitént hogy Fraenkl és Glück bűnös manipulációit sanyli a Pénztár; hogy Fraenkl százával vitte a recepteket Glück gyógyszerészhez egyes betegek nevére kiállítva, melyekről azonban a betegek semmi tudomással sem bírtak. Ezeket a Munkásbiztosító Pénztárral kifizették, s így dus jövedelemhez jutottak.

Mikor rajtavesztettek, Glück azt mondta: ha neki pusztulnia kell, pusztuljon más is. Így árulta el Braunt

és Szöllösyt, de jelezte, hogy még többen vannak.

Valóban oly gonoszság nyilvánul meg e bűnös üzemekben, melynek megmérésére még nincs fokmérő. Ha még gazdag magánzókkal, nagy bankokkal teszik ezt, a nyomortól indítva, valamiképp megértjük; de ily humanus egyesületet, mely a szegény betegek gyámolítását szolgálja, ily alávaló módon károsítani meg, ez a lelkiismeretlenség felülmul minden képzéletet.

És kik teszik ezt? Azok, kiket a Pénztár-bizalmával kitüntetett, a legruttabbult visszaélve e bizalommal; kiket esküjük kötelez, hogy hivatalukat embertársaik becsapására ne használják.

És mi cél vezette? Egyedül a pénzvág, a kincsszomj.

Csak azt sajnáljuk, hogy ebben a szegénytelen panamában is a zsidók vannak kompromittálva, mert az eddig elfogottak egytől egyig mind zsidók. Teljesen értjük ilyenformán ha az antiszemizmusz terjed. De vajjon kik ennek az okai?

Ne járjunk olyan vendéglőkbe, sörcsarnokba, kávéházakba, ahol a „Brassói Ujlap“-ot nem találjuk.

A berlini egyetem jubileuma.

A berlini egyetem 100 éves jubileumát szép ünnepség keretében ülte meg a napokban. A német kultúra fejlesztésében nagy része van ezen egyetemnek, azért általános érdeklődés mellett folyt le az ünnepség. A művelt világ legnagyobb kiválóságai voltak jelen. Maga Vilmos császár is

jelen volt s a következő beszédet mondotta:

„Elődöm, III. Frigyes Vilmos‘ száz év előtt alapította az egyetemet, hogy szellemi erővel pótolja azt, amit az állam fizikai erőiben vesztett. Mint a tudomány hatalmas otthona, a berlini egyetem Poroszország és Németország határain túl nemzetközi jelentőséget nyert. Humboldt nagy tudományos terve, a ki a Tudományos Akadémia és az Egyetem mellett önálló kutatást végző intézményeket követel, még nem valósult azonban meg. Ilyen a főiskola keretén túlmenő, és elsősorban a kutatást szolgáló intézetek alapítása Poroszországban nem tartott lépést az egyetem fejlődésével. Ezért az az ohajom, hogy protektorátusom és nevem alatt társaság alapíttassék, mely a kutatást szolgáló intézetek létesítését és fentartását tűzné ki feladatául. E célra már tekintélyes összegek, 9—10 millió márka bocsátatott rendelkezésre. A mai nap nemcsak a berlini egyetem kiemelkedő ünnepnapját jelentse, hanem egyuttal újabb lépcsőfok legyen a német szellemi élet fejlődésében. A tudomány ugyan közkinccse az egész kulturvilágnak, de miként minden nemzetnek meg kell őriznie egyéniségét, ha önálló létét meg akarja tartani, — úgy az Alma Mater Berolinensis, mint eddig, úgy a jövőben is a német erkölcsnek és faji individualitásnak legyen az őrzője.“

Vilmos császár ezen szereplése új bizonyítékát adja annak, hogy ő a haladás embere. Viszont nyilvánvaló az ő mély vallásossága is. Nyilvánvaló ebből, hogy a tudással a hit nem ellenkezik, sőt egymást a kettő kiegészíti, s az ember igazi nagyságának alapját képezi. Mennyire rácsófol ez azon kis epigonokra, kik a hitet teljesen negligálni akarják, hogy nagyobbaknak láthassanak.

Kovács István

szűz ipészmester

Brassó, Fekete-utca 18.

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

A No. 1. nagytermében

1910. okt. 15-én tartandó Népszövetségi-Estély

Műsora:

- 1.) „Nyitány“ zongorán előadja: Stadler József.
- 2.) „A kedves ember“ magánjelenet. Előadja: Gaudi Géza, ur.
- 3.) Dalok:
 - a.) „A köny“ szerző: Székely Márton.
 - b.) „Levél ária“ szerző: N. N.
 - c.) „A felsőbb leány“ szerző: Márkus.
- 4.) „Mézes hetek után“ páros jelenet. Előadja: Gruber Erzsébet és Csiby Béla.
- 5.) Hubai:
 - a.) „Trobador ábránd“.
 - b.) „Magyar ábránd“. Hegedűn előadja: Csató Elza. Zongorán kíséri: Stadler József.
- 6.) „???“
- 7.) „Oroszlánbőr“. Vigjáték. 1 felv. Személyek: Jávorka Tóbiás irnok: Székely Ignác. Málcsi, a felesége: Gruber Janka. Piroška: Fejes Ilonka. Rídeg Mátyás: Székely József. Cseresnye Ivor végrehajtó: Dank Viktor.

Kezdete este 8 órakor.

Műsor után tánc.

Ha még nem tagja a népszövetségnek, siessen belépni. — Tagsági díj: 1 korona, melyért 10 füzettel, 1 hatalmas naptárral s ingyen jogvédelmet kap. Jelentkezni a belépésre minden népszövetségi tagnál lehet.

Hirek.

Brassó 1910. október 13-án.

Rózsafüzér ájtatosság. Október a rózsafüzér Királynéjának hónapja. A katolikusok részére nagyon kedvező alkalom nyílik e hónapban arra, hogy szűz Mária istenanyai életéről, szép erényeiről elmélkedjenek s oltalmát kisdjék maguk és övéik számára. Kérjük, hogy minél számosabban jelenjenek meg. Az ájtatosság kezdete vasárnap — és ünnepnapokon d. u. 5 ó., hétköznapokon 6 ó. Az ájtatosság: A rózsafüzér elimádkozása, lorettói litánia, könyörgés, áldás.

Csalótzky János
kádár mester
BRASSÓ, Hátuisó-utca 14 sz.

Ajánlom állandó nagy hordó készletemet
Tisztelettel
Csalótzky János.

Személyi hír. Pápai Sándor, az erdélyi r. k. státus műszaki tanácsosa ma városunkban időzött. Az internátus ügyéről tárgyalt.

Kinevezés. A Volkányban felállítandó postafiók hivatal vezetőjévé Pelger János volkányi tanító nevezte-tett ki.

Pénzügyőrség köréből. A brassói magyar kir. pénzügyigazgatóság kerületében lévő Hucáru és felsőárpási (fogarasmegyei határszéli nyári szakaszokat f. hó 28-ával bevonatta s az ott állomásozó legénységet részint a Brassó, részint Fogaras megyében állomáson szakaszokra osztotta be. Korody Mihály p. ú. szemlést Rozsnyóra helyezte át. Ezenkívül Molnár János ósánci és Nyisztor Mihály felsőtölcsvári p. ú. fővigyázó, helyettes vámellenőröket kölcsönösen áthelyezte.

Orvosi körökből. Dr. Stiehler Ferenc orvos több heti tanulmány-utrá városunkból elutazott.

Lezuhant a szekérről. Tamás István homokkal telt kocsival tegnap d. u. a bertalan állomás felől jött fel a Hosszu-utcán. A Hosszu-u. 162 sz. mellett a kocsirol leesett s a kerék alá került melykeresztül ment rajta. Sullyos sebével a közkórházba szállították.

Ellopott régi pénz. Csiki Mózes Szentmiklós utca 2 szám alatti telkén házat építtetett. A ház falába egy marék régi pénzt falaztatott be Tólos János kőművessegéddel. Nagy régiséggyűjtő lehet Tólos mert mint Csiki a rendőrségnél tett feljelentésén azt mondja, míg ő ebédelt, tanoncának, Kelemen Mihálynak, tanúsága szerint, a befalazott részt felbontotta, s onnan a régipénzt magához vette.

A Róm. Kath. Egyházi Énekkar pénteken este 8 ó. az elemi fiúiskola rajztermében próbát tart. A tagok pontos és teljes számban való megjelenségét kéri az elnökség.

Bérmálás, Kegyelmes Püspök Atyánk november 1-én bérmál városunkban. Azok kik bérmálkozni akarnak, a r. k. plebánia hivatalban d. e. 10—12 óráig bármely köznapon jelentkezhetnek. Tanulók az iskola hittanórájánál jelentkezhetnek. A jelentkezésnél bérmácédulát kapnak.

Állategészségügy. Brassó városban a sertés orbánc s a száj- és körmófájás állati betegség megszűnt.

Országos állatvásár. A rendőrkapitányságtól nyert értesülés szerint folyó évi október hó 17, 18, és 19-én országos állatvásárra, melyre csak lovakat, szabad fel-

hajtani miután a más állatok, községi zárlat alatt vannak.

Teljesült a bolonyaiak kívánsága. Tudvalevőleg Bolonyában a gyalogjárók csak egy részét öntötték ki aszfalittal, más részét homokkal töltötték ki. E rendellenes állapot megszüntetésére a bolonyai háztulajdonosok a múlt hetekben küldöttségileg járultak a polgármester elé. Kérelmük teljesült, amennyiben a városi tanács, a képviselőtestület utólagos beleegyezése reményében, elrendelte az egész járdának aszfaltoló kiöntését.

Műsorváltás. A mai napra hirdetett „Dollárkiválné“ helyett „A tatárjárás“ kerül színre a német színházban, mely alkalommal Riza bárónőt Ney Ilona, a lipcsei színház kitűnő énekesnője, — az önkéntest a társulat kedves subrettje, Skalska Vilma játssza.

Kocsijáról loptak. Kristóf György brassói lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, kik kocsijáról 45 méter posztót s 50 drb. hordócsapot loptak el. Feljelentésében előadja, hogy az elmúlt vasárnapról hétfőre terjedő éjjel vásárra ment Köhalomba. Mikorra homorodni korcsmát elhagyta, is meretlen tettesek a szekér hátulsó részét elfűdő ponyvát felvágta kocsijából 45 méter posztót s egy zsákban ejhelyezett 50 drb. hordócsapot elloptak. A lopással 3 oláh embert gyanúsít. Kára 172 korona. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

Németország milliommosai. A legújabb statisztikai kimutatás szerint Németország a legtöbb milliommossal megáldott országok közé jutott. A hatalmas német állam vagyoni gyarapodása nem csak a közjólét terjedésében mutatkozik, hanem a nagy magánvagyonok szaporodásában is. Érdekes, hogy aránylag legtöbb milliomos lakosa Wiesbaden városának van, a hol tízezer lakos közül 20.7 milliomos. Utána Frankfurt, a bankárváros következik a sorban 17.9 arányszámmal, majd Charlottenburg 17.8, Bonn 15.3 és Berlin 8.4 arányszámmal. Abszolút számok tekintetében viszont Berlin vezet az ő 1453 milliommosával, utána Frankfurt következik 583, Charlottenburg 384, Wiesbaden 235 milliomos lakosával. Wiesbadenben a milliomosok száma tíz ezrenél alatti kilenczvennel szaporodott meg; a harmincz millionnál nagyobb vagyonu milliomosok száma harminczegy.

Növénysajt. A mi fogalmaink szerint a növényi termékekből előállított sajt a lehetlenségek közé tartozik. Japánban azonban a növényi sajt már régóta igen megszokott és kedvelt eledel. A japáni nép „natto“-ja (ez a sajt japán neve) semmiéle tejterméket se tartalmaz, hanem egy babfajtából, az úgynevezett sojababból készül. A sojababot vízben kásával főzik és a még meleg kását formákba préselik és szalmába csomagolják. A sajtsomagokai egy pincében felhalmozzák, a melybe tüzet raknak és amelyet azután erősen elzárnak. Huszon-négy óra múlva a sajt éret és megehető. Mivel a sojabab nagy mennyiségben tartalmaz kazeint, így tehát a «natto» nagyjában ugyanazokat az anyagokat tartalmazza, mint a mi tejtermékekből készült sajtunk. Mint a «La Nature» című francia természettudományi folyóirat írja, Franciaországban szintén megkísérelték a „natto“ előállítását és forgalombahozását, a növénytársulat elterjedésének azonban nagy akadálya, hogy nagyon erős szaga van és emiatt csak nagyon kevesen szeretik.

A legkiválóbb
magyar gyártmányu
Zongorák
egyedüli raktára
Szunyokszéki Vilma
zongoratanárnő.

Szives
tudomásul!!

Az összes
őszii és téli
férfi-,
fiu- és
gyermek-
ruha-
ujdonságok

már dus választékban raktáran vannak, amelyeknek szives megtekintését kérem.

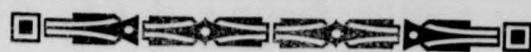
Izsák Henrik

Kapu-utca 9—11.

Legolcsóbb bevásárlási forrás kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban. Nagy választék Papi kabátokban.

Nyomdász tanuló

a Hentschel-féle
könyvnyomdájába jó
fizetéssel azonnal fel-
vétetik.

T. c.

Alulírott értesítem a nagyrabecsült hölgyközön-
séget, hogy a helyi piacon,
Kapu-utca 34. szám I. emelet,
a mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐIDIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesítem a nagyérdmü hölgyközön-
séget, hogy szakképzettségem folytán abban a kel-
lemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igénye-
ket is ki tudom elégíteni.

Készítek egy angol, mint francia modell szerint
legjobb kivitelü ruhákat mérsékelt árak mellett.

Legyen szabad megemlítenem, hogy szakisme-
reteimet Budapest egyik elsőrendü női divattermében
több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagi-
tottam.

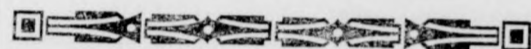
Magamát a nagyrabecsült közönség jóindulata-
ba ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálja

Kovács Sándor

női szabó

Brassó, Kapu-utca 34 sz.

Gyógyborok

mint Malaga, sötét és aranyárga, Madeira, Scherry
ugymint gyógycognac, tiszta borpárlatot ajánlják legjobb
minőségben olcsó árak mellett

Lang és Theil drogeria, Brassó
Buzasor 8 sz. — Telefon-szám 219.

RIETH órák, optikaiszerek, aranyárúk és javítási
műhelye. „Chronologia“

Brassó, Tehénpiac 4 (A vörös csillag mellett).

Mindennemü javítások pontosan, szaktudással, gyorsan és
jótállás mellett eszközölhetnek.

Megrendelések, ha még oly komplikáltak is, szakszerűen lesz-
nek elkészítve.

Csillagászati időjelzés naponkint. — Régi száz évök, tük stb,
műhelyemben utasítás szerint a legpontosabban készülnek el.

Órák, arany- és ezüstenütek a hivatalos fémjelzéssel vannak
ellátva. — Órákért 5 évi jótállás.

Szemüvegek, orrcsipeitők, Perioszkopikus és akromatikus
üvegek rendelvény szerint lesznek összeállítva.

A Ciriakus cég órái általam lesznek javítva.

HELMBOLD örökösei TUZA R. utódai

aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem képesítettek azon kel-
lemes helyzetbe, hogy arany és ezüst nemeimet bámulatos
olcsó árban jótállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyem.

Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek.

Mély tisztelettel

Helmbold örökösei

TUZA R. utódai.

Lakás berendezések

szolid és modern kivitelben,
juhar, mahagoni, paliszander fá-
ból, mindennemü színben elvállal

Teijerling János

asztalosmester, Lópiacz 26 sz.
Ugyan itt egy szezecziós, elegáns
hálószoba berendezés is eladó.

Russu Demeter

sziggyártó

Brassó, Árvaház-utca 15.

Ajánl a n. é. közönségnek
szakmába vágó munkákat pontos
gyors kiszolgálást legjutányosabe
árak mellett. Teljes tisztelettel

Russu Demeter

ZEIDNER H. G

Szalámi és hentesáru gyár

Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendü szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb
felvágott és tormás virstlit.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Izlésees nyomtatványokat:

névjegyeket, eljegyzési és esküvői jelentéseket stb. gyorsan
jutányos árak mellett készít:

HENTSCHEL H. könyvnyomdája, Brassó Kút-u. 23.

Megrendelések KOLOSTOR-UTCA 25. alatti fiók-üzletében
is elfogadtnak.

a Dr. G. Schmidt főorzs- és tisztiorvos-féle

FÜLOLAJ

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketiséget, fülfájást, fülzúgást és nagyothallást, még idült esetekben is.
Egyedül kapható (üvege 4 kor.)

Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész Debreczen, Kossuth-u. 8.

Meres A.

Katalin-utca 11.

Telefon szám: 5.

Házicsatorna-, klosett-, vízvezeték- és fürdőszoba berendezési vállalat.

Javitások elvállaltatnak!!!

Sulák F. festőművész, specialista arc-képfestészetben, képrestaurátor.

Brassó, Szt. János-utca 3 sz.

készít: Olajfestményü arcképeket, Crayon-Pastell rajzokat, Aquarelleket természet vagy bármely fénykép után.

Hasonlóságért és tartósságért kezesség! Nem tévesztendő össze értéktelen fénykép nagyításokkal! — Szentképek készítése!

Tanórák festészet, és rajzból.

Uj férfi divatruha üzlet!

T. c.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt Cimnek b. tudomására hozni, hogy helyben **TEHÉNYIAC 4. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

Uri divatruha üzletet

nyitottunk, hol férfi ruhákat mindenkor a legújabb divat szerint, elsőrendű munkáért által kidolgozva, olcsón és pontosan készítünk.
Raktáron tartunk nagy választékban bel- és külföldi szöveteket a legújabb divatmintákban.

Olcsó és szép munkánkról bárki az első rendelésnél meggyőződhetik. Becses rendeléseket kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Bartha és Reinert
uri divat szabók.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis
SZŐCS GYÖRGY cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerezhetők be.
Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai felszerelések raktára.

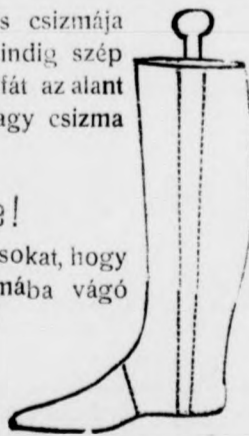
Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Vidéki rendeléseket azonnal eszközölök.

Aki azt akarja, hogy cipője és csizmája eredeti formáját megtarisa és az mindig szép sima legyen, csináltasson 1 pár sámfát az alatt mesternél. — Rendeléshez cipő, vagy csizma szükséges mintának.

Bőriparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a t. bőriparosokat, hogy kaptafát, sámfát s minden e szakmába vágó munkát a legjobban és legolcsóbb árak mellett készítik.

Uhrin György

Brassó, Kórház-utca 66.

A legjobb anyag.

K i t ű n ő i z i e s .

Kereskedőknek : egy kedvezmény.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítik.

Készítik továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

ifj. PURI FERENCZ

kádármester, Árvaház-utca 19. sz.

Weidenbacher Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy fából készült munkálatokra.

Javitások pontosan és olcsó árak mellett eszközöltenek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

!! Uj női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe !

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia

női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

FINOM MUSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeiknek készítése.

Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különféle szerkezetű és gyártmányú irógépek-, varrógépek- gramofonok, orvosi műszerek,

tudományos vegyműhely, (laboratorium) fizikai tanulságos műszerek.

Képviselete:

a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas”; a világhírű „Ideal” irógépnek (teljesen látható írással.)

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek

—: 3 nyelven, gyári árban. —:

Csak elsőrangú hozzávalók. — Irógép iskola.

BARTHELMIE.

műszerész

Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Különféle gyártmányú irógép-különlegességek javító-műhelye.